

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

יומא דף לו.

איזה שטח בעזרה נקרא צפון¹ הכשר לשחיטת קדשי קדשים?

החלק הצפוני שבכ"ב אמה בעזרת ישראל וכהנים	החלק הצפוני שבין האולם והמזבח	החלק הצפוני שכנגד המזבח	
לא נקרא	לא נקרא	נקרא	לר' יוסי בר' יהודה
לא נקרא	נקרא	נקרא	לר' אלעזר בר"ש
נקרא	נקרא	נקרא	לרבי

המקריב קרבן עולה, האם מתוודה הוא על העונות דלהלן או לא?

על עשה ולא הניתק לעשה	על עשה ולא דנבילה	על עשה ולא על עני מעשר עני	על עון לקט שכחה ופאה ²	
מתוודה	לר' ירמיה: מתוודה לאביי: אינו מתוודה	לרש"י: לא מתוודה לתוס': מתוודה ³	מתוודה	לר' יוסי הגלילי
מתוודה	אינו מתוודה	אינו מתוודה ⁵		לר' עקיבא ⁴

¹ אדם הנכנס משער ניקנור של העזרה ופניו אל המערב כל החצי לימינו הוא צפון, כלומר מאמצע השער ולימין עד כותל הצפוני של העזרה. אכן הנידון כאן לענין המקום הכשר לשחיטת קדשים וכדכתיב (ויקרא א:יא) "וַשְׁחַט אֹתוֹ עַל יַרְדְּ הַמִּזְבֵּחַ צִפְנָה", דהיינו מהו נקרא ירך המזבח. אולם "בית החליפות" שהם המקומות הבולטים ממזרח ומערב באולם מעל פני ההיכל (ההיכל היה רוחבו ע' אמה, ואילו האולם היה יתר עליו בכל צד ט"ו אמה - סך הכל ק' אמה, ובחללים הללו היו מצניעים הכהנים את הסכינים שלהם בכ"ד חלונות, ונקרא "בית החליפות" משום שסכין בלשון ערבי נקרא "חילוף").

² פי', שבמקום להניח אותם לעניים, הוא לקטם לעצמו. ודברים האלו אין להם וידוי או עונש אחר, וכיון שכן הם נכללים בוידוי על העולה לר' יוסי הגלילי.

³ רש"י מחק מגירסת הברייתא את התיבות "מעשר עני" (א) משום שאינם בגירסת התוספתא במנחות. (ב) משום שיש למעשר עני וידוי - בשנת הביעור מעשרות (פסח של רביעית ושביעית, שמתוודה: "וגם נתתיו ללוי" - זה מעשר ראשון, "ליתום ולא למנה" זה מעשר עני". אכן התוס' (ד"ה ומעשר) תמהו למה מחק זאת, דאם משום שלא מופיעים תיבות אלו בתוספתא במנחות, שמא בברייתא אחרת כן נמצאות. ואם משום שיש למעשר עני וידוי, מ"מ כיון שאין לו וידוי בפני עצמו - דוידוי הוא אגב מעשר שני, שפיר שייך שיתוודה על זה בהקרבת העולה.

⁴ וביאר ר' ירמיה את יסוד מחלוקתם, שהיא בלאוים שאפשר לקיים את העשה שבהם רק קודם הלאו ולא אחריו, כגון לאו דנבילה דאף דכתיב ביה "לא תאכל כל נבלה לגר אשר בשעריך תתנה", מ"מ אם אכל את הנבילה לא יכול לתת אותה לגר, ועל כרחך שהכוונה בעשה - הוא רק קודם עבירת הלאו. וכן העשה של לקט שכחה ופאה, אף שהוא כתוב אחרי הלאו, מ"מ עשיית העשה שייכת קודם הלאו - להשאיר את הלקט שכחה ופאה (ולא דמי ל"לא תגזול" שהעשה ד"השב תשיבם" שייך דוקא אחר הלאו), וכיון שכן סובר ר"ע שהוא לאו רגיל ולוקים עליו ולא שייך בוידוי של עולה שאינו אלא על דבר שלא פירטה בו התורה עונש. ואילו ר' יוסי הגלילי סובר דלאו דנבילה ולקט שכחה ופאה כיון שנכתב העשה אחריהם - אין לוקים עליו דאינו דומה ללאו דחסימה, וכיון שאין בו מלקות שפיר שייך בו וידוי בעולה.

⁵ ר"ע אמר כלל "אין עולה באה אלא על עשה ועל לא תעשה שניתק לעשה", ומשום שעל עבירות אלו לא נזכר בתורה שום עונש, דבסתם לאו יש מלקות ובחייבי כריתות ומיתות ג"כ יש עונש. אולם בחייבי עשה ולא הניתק לעשה שאין מוזכר בהם עונש, לכן צריך להתוודות עליהם בעולה. אבל המעכב לקט שכחה ופאה לעצמו בר מלקות הוא, ואין מביא עולה לכפרתו.

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

יומא דף לו:

כיצד הוא סדר הוידוי של כה"ג ביו"כ?

ומדוע	כיצד הוא הוידוי	
דכך אמר משה "נושא עון ופשע וחטאה"	עויתי פשעתי וחטאתי	לסתם דמתניתין ולר"מ
דיש להקדים קודם את השגות ¹	חטאתי עויתי פשעתי	לחכמים

¹ הוקשה לחכמים על דעת ר"מ, איך אחרי שהזכיר את העונות שהם זדונות ואת הפשעים שהם המרדים, יזכיר את החטאים שהם שגגות, הרי אם כבר מתכפרים הזדונות בוידוי פה, מה יש להתוודות על הקל הרי כ"ש שנתכפר. ולכן יש להתוודות מן הקל אל החמור, דהיינו חטאים עוונות ופשעים, וכן מצינו שהזכירו דוד ושלמה ודניאל.